שיש לו מפירין · למחר יוליסה לו היום יאכלנה כאן: **סדומים** · דקה היא מאד וכעלה ומדע שהסדומית דקה היא דאמרינן (חולין דף קה:) מפני מה אמרו מים אחרונים חובה מפני שמלח הסדומית יש שמסמא את העינים אלמא דקה היא מאד ונדבקת ביד ואינה ניכרת: **ואין כאלין פחים כקדרה מפני רובכם** · הניכר לעינים ומתגיתין פוטר במים חכן לא שכח עיסה ולא שכח קדרה המתגיתין בתרבי לייבי מדקתני תבלין דהייט לקדרה: **עכס** · הבשיל עבה שאין רובבו ניכר והוי כעיסה: **מתני' ושלהבת** · כגון הדליק נר בשלהבת חברו אינו מעכב באיסור תחומין: **מופלין בה** · הגהה ממנה מביא אסם: **ושלהבת לא נהנין** · לכתחלה מדרבנן ואם נהנין לא מועלין אין חייבין קרבן מעילה דלית ביה ממש: **המלח שלהבת פטור** · מפרש בגמרא: **גמ' גחלת של ע"ז** שנאמר "ולא ידבק בידך מאומה מן החרם" (דברים יג) אסור בגחלתו ומותר בשלהבתו: **מאי שנא של ע"ז דשרי** · לגמרי דאפילו מדרבנן לא גזור בה דקתני מותרת ובשל הקדש קתני לא נהנין: **הקדש לא מעלים ולא בדילי אינשי מיניה** · סולי הלא כע"ז בדליתא דהקדש לאו משום מיאוסותא אלא משום אסורא ומהו דבעלמא אמרינן לגבי תולין בדילי אינשי מהקדש אבל לגבי ע"ז לאו בדיעותא היא: **כל שפופ** · בלא שיעור: **אם דמני שייב כשפופלו בקיפס** · דיון לא דבר לאדבק חטובה היא בכל שהוא ומתגיתין דקתני פטור כדאוקימנא לקמן בדתרייה חדוי שהיתה דולקת כרשות היחיד כמוך לרשות הרבים וגפח בידו ונהנה שלהבת והפרין לרשות הרבים: **ופיפוק ליה מפום קיפס** · אמאי תני המוציא שלהבת כל שהוא חייב בלאו שלהבת נמי חייב משום קיפס: **בדליה נמ שיעורא** · להולאת שבת: **כיבה קלה** · שהיא קלה לכבות מכל הבלים ושיעורו חכמים זו בילת תרנגולת: **אביי אמר אם דמני שייב כגון דשייפיה למנא מעמא כו'** · ומשום לא דבר להלמוד לא היא חטובה אבל בקיפס לא סבירא ליה לאביי משום דמועט הוא וממהר לכבות אי נמי דבותא אמאי אמטעינן אביי ואמאי בחספא בעלמא נמי שאינה נחתכת כל כך חשיבה הולאה: **פרס** · לענין הולאת שבת: **כדי ליתן בין עיסה לחבירו** · פליס כמו פליטי פתחים (סוכה דף יח.) ופליטי חלוטת (נ"נ דף יב.) הקבועים בחומה והן של עץ וסודרין אותם למטה ולמעלה ומשתי רוחות ופעמים שהן קלרין ברוחב ומושיבין שניים זה בגד זה וצריך להושיבן בשוה שלא יהא זה נמוך מזה ולא יהו עקומים וכשהאחד עובה עוקר לתחתיו חרס או אבן להשוותו או בשאין די ברוחב שניהם מבדילין זה מזה מעט ועוקר חרסים דקים ביניהם: **אלא מפ דאמן** · מתני' פטור היכי משכחת לה: **ופשני דאדייס מדוי** · כמו וידו אבן בי (איכה ג.) **מתני' כרגלי היחיד** · אין מוליכין המים אלא כרגלי בעל הבור: **כרגלי אותם פטיר** · אלפים לכל רוח חוץ לעבורי: **ושל עולי בבל** · הטעוניין לעבורי דרכים באמצע הדרך ועשאום בני הגולה לשתות בעותם: **כרגלי הממלא** · מפני שהוא הפקר והפקר נקנה בהגבהה ואם בא אחד ושאל לו ממיין אינו מוליכן אלא כרגליו ולית ליה דרבי יוחנן דאמר חפלי הפקר קונים שביתה לעצמן במקומן וכ"ת א"כ הוה ליה למימר "הרי הן כרגלי כל אדם" ואמאי קתני "כרגלי הממלא" קסבר יש בבירה להחמיר ואמרינן הוברר דמאתמול נמי הוברר דלהאי גברא חזו ובכשותיה קיימי ובעיגולבן (דף מה:) נמי דלא כרבי יוחנן בן נורי מתוקמא: **גמ' נהרות הסמוכין** · היינו סתם נהרות שיש להם משך הלאה ממקום מקור בציעתן: **ומעינות הנובעין** · ואין יוצאין מנומות בציעותן לימשך הלאה: **הרי הן כרגלי כל אדם** · אין להם שום שביתה אלא כרגלי הבעלים ולא כרגלי הממלא אלא כל אדם מוליכן כרגליו דכל מידי דעייל ליה ליה שביתה והכי מפרש' בעיגולבן בפרק מי שהוליאוהו: **מילא ונמן נאמרו** · וכגון שמילא לעורך חבירו דאי מלאו לעצמו הא תנן בהדיא כרגלי הממלא: **כרגלי מי שנתמלאו לו** · דנעשה זה שלוחו וקנה לו: **רב אשי סבר בירא דספקרא הוא** · הגמגביה מליאה לחברו לא קנה חברו כדאמרינן בבבא מציעא בשנים אוחזין (דף י.) דהוי תופס לבעל חוב במקום אחד לאחרים אלא המגביה קנה רב אשי סבר בירא דשותפי הוא לא הפקירוהו בני הגולה אלא נתנוהו לכל ישראל שיהיו שותפין בו וכשאמר זה לחבירו למלאות לו מחלקו והלך בשליחותו נעשה שלוחו ואין זה מגביה מליאה · **המודר אסור** · מי שהוטל עליו הנדר אסור ליהנות מזה שנדר הנדר דה"ק ממוני עליך הקדש: הרי

ורב אשי אמר *משום דהוי ליה 'דבר שיש לו מתירין' וכל 'דבר שיש לו מתירין' אפילו באלף לא בטיל: **רבי יהודה פוטר במים** · מים אין מלח לא והא תניא ר' יהודה אומר *מים ומלח בטלין בין בעיסה בין בקדרה לא קשיא הא *במלח סדומית הא במלח אסתרוקנית; ותניא ר' יהודה אומר *מים ומלח בטלין בעיסה ואין בטלין בקדרה מפני רוטבה לא קשיא הא בעבה הא ברכה: **מתני'** *הגחלת כרגלי הבעלים ושלהבת בכל מקום, גחלת של הקדש מועלין בה ושלהבת לא נהנין ולא מועלין, *המוציא גחלת לרה"ר חייב ושלהבת פטור: **גמ'** ת"ר *המשה דברים נאמרו בגחלת הגחלת כרגלי הבעלים ושלהבת בכל מקום, גחלת של הקדש מועלין בה ושלהבת לא נהנין ולא מועלין, גחלת של ע"ז אסורה ושלהבת מותרת, המוציא גחלת לרשות הרבים חייב ושלהבת פטור, המודר הנאה מחבירו: אסור בגחלתו, ומותר בשלהבתו מאי שנא שלהבת ע"ז דשריא ומאי שנא דהקדש דאסיר? ע"ז דמאיסה ובדילי אינשי מינה לא גזרו בה רבנן הקדש דלא מאיס ולא בדילי אינשי מיניה גזרו ביה רבנן: המוציא גחלת לרשות הרבים חייב ושלהבת פטור: והא תניא המוציא שלהבת כל שהוא חייב? אמר רב ששת כגון שהוציאו בקלסם, ותיפוק ליה משום קיסם? בדלית ליה שעורא דתנן המוציא עצים לבשל ביצה קלה אביי אמר כגון דשייפיה מנא משחא ואתלי ביה נורא ותיפוק ליה משום מנא? בחספא, ותיפוק ליה משום חספא? בדלית ליה שעורא *דתנן דרס כדי ליתן בין פצים לחבירו דברי ר' יהודה אלא הא דתנן המוציא שלהבת פטור היכי משכחת לה? כגון דאדייה אדויי לרה"ר: **מתני'** *בור: של יחיד כרגלי היחיד, ושל אנשי אותה העיר כרגלי אנשי אותה העיר, ושל עולי בבל כרגלי הממלא: **גמ'** רמי ליה רבא לרב נחמן תנן בור של יחיד כרגלי היחיד ורמינהו *נהרות המושכין ומעינות הנובעין הרי הן כרגלי כל אדם אמר (*רבא) הכא במאי עסקינן *) במכונסין *) ואתמר נמי א"ר חייא בר אבין אמר שמואל במכונסין: ושל עולי בבל כרגלי הממלא: אתמר מילא ונתן לחבירו רב נחמן אמר כרגלי מי שנתמלאו לו רב ששת אמר *כרגלי הממלא, במאי קא מיפלגי מר סבר בירא דהפקרא הוא ומר סבר בירא דשותפי הוא איתיביה רבא לרב נחמן *הריני עליך חרם המודר אסור

*) פי' אלין מגביים

משום דהוי דבר שיש לו מתירין וכל דבר שיש לו מתירין [פרישית] לעולם לא שייך דבר שיש לו מתירין אלא במין במינו וי"ל דאין הכי נמי דלא אמרינן לה אלא במין במינו והכא גבי תחומין שאני דחמורי כאילו הוי מין במינו בעלמא כיון דממונא הוא ועי"ל דכיון דהעיסה אינה נעשה אלא ע"י המים והקדרה נתקנה בשביל התבלין אם כן כשערב זה בזה הוי כאילו מין אחד: **הקדש** דלא בדילי אינשי גזרו רבנן · וקשה דבפ"ק דפסחים (דף ו.) קאמר אם של הקדש הוא אין צריך לכסותו מפני שבדלים ממנו אלמא משמע דהקדש בדילי מיניה וי"ל דאין הכי נמי דלגבי חולין בדלין ממנו אבל לגבי ע"ז לא בדילי מיניה: **ותיפוק** ליה משום מנא · וא"ת ולבטיל מנא דאגב שלהבת דהכי אמר בשבת פרק המצניע (דף נ:) פחות מכשיעור בכלי פטור אף על הכלי דהוי הכלי בטל לגבי האוכלין וי"ל דשאני הכא דליכא תשיבותא בשלהבת לבטל הכלי לגבה דליה בה ממש:

והתנן

מב א מיי' פ"ה מהל' יו"ט הלכה עז טוש"ע א"ח סימן שז סעיף יג:

מג ב מיי' פ"ב מהלכות מעילה הלכה יג:

מד ג מיי' פ"ז מהלכות ע"ז הלי י טוש"ע יו"ד סימן קמב סעיף ז:

מה ד מיי' פ"ז מהלכות נדרים הלכה יא טוש"ע יו"ד סימן רכא סעיף יב:

[שהוא קשה ולבך מלח לא בטל אבל מלח אסתרוקנית שהוא רשה בשלה עדין עדין כן]

מו ה מיי' פ"ה מהל' שבת הלכה ה:

מז ו מיי' שם הלכה ד:

מח ז מיי' פ"ה מהלכות יו"ט הל' יד טוש"ע א"ח סי' שז סעיף יד:

יומא לו: וריש"ל ותוס"ש ל"ג בגמ' זו דהמוציא וכו'

מט ח מיי' שם טוש"ע שם סעיף טו:

נ ט מיי' שם טוש"ע שם סעיף טו:

נא י מיי' פ"ה מהלכות נדרים הלכה ח סמג לאוין רמב טוש"ע יו"ד סימן רכד סעיף ח:

עין משפט נר מצוה

נוסח מתוקן מן אחרות ולהבות

נוסח מאוניא שלהבת לגבי לגבי מאוניא

מאגר תיקונים לרש"ל

נוסח ריש תחומים בגיגיות טוגים

נוסח מאוניא (ירושלמי) אין אין בקרקע בשעה נבלעו ואינן ניכרין ולפיכך בטלו ובה"מ הנה המים ניכרין ופרקינן הא דתניא בטלין בקדרה ברוטב ר' מתוקים אין מאגר

מאגר מאוניא המים ניכרין לגבי מאוניא

רבינו חננאל

רב אשי אמר זו העיסה מחר מותרת והוא לה דבר שיש לו מתירין ולא בטיל אפילו באלף ר' יהודה פוטר במים מפני שאין בהן ממש כלומר נבלעין הן ואקשינן לר' יהודה מלח לא בטיל והתניא ר' יהודה אומר מים ומלח בטלין בין בעיסה בין בקדרה. ופרקינן לא קשיא מתניתין במלח סדומית שאינו נימוח במים אלא עד שישחק בריחיא במלח איסתרוקנית. והתני ר' יהודה אומר מים ומלח בטלין בעיסה ואין בטלין בקדרה בשעה הוסבה כלומר בשעה נבלעו ואינן ניכרין ולפיכך בטלו ובה"מ הנה המים ניכרין ופרקינן הא דתניא בטלין בקדרה ברוטב ר' מתוקים אין בטלין בקדרה: הגחלת כרגלי הבעלים. אבל שלהבת בנון המדליק מנר לנר וכיוצא בזה כרגלי כל אדם כלומר אין בה משום לקיות שביתה: ת"ר ה' דברים נאמרו בגחלת גחלת כרגלי הבעלים גחלת של הקדש הנהנין ממנה מועלין בה גחלת של ע"ז אסורה והמוציא גחלת לרה"ר חייב והמודר הנאה מחבירו אסור בגחלתו ומותר בשלהבת שלו כלומר מדליק מנרו וכיוצא בו מותר והרי הוא כרגלי כל אדם ואם היא של הקדש לא נהנין ולא מועלין ואם משל ע"ז היא מותרת והמוציא שלהבת ברה"ר כנון

נוסח מאוניא (ירושלמי) (הגהות) אין בקרקע בשעה נבלעו ואינן ניכרין ולפיכך בטלו ובה"מ הנה המים ניכרין ופרקינן הא דתניא בטלין בקדרה ברוטב ר' מתוקים אין בטלין בקדרה: הגחלת כרגלי הבעלים. אבל שלהבת בנון המדליק מנר לנר וכיוצא בזה כרגלי כל אדם כלומר אין בה משום לקיות שביתה: ת"ר ה' דברים נאמרו בגחלת גחלת כרגלי הבעלים גחלת של הקדש הנהנין ממנה מועלין בה גחלת של ע"ז אסורה והמוציא גחלת לרה"ר חייב והמודר הנאה מחבירו אסור בגחלתו ומותר בשלהבת שלו כלומר מדליק מנרו וכיוצא בו מותר והרי הוא כרגלי כל אדם ואם היא של הקדש לא נהנין ולא מועלין ואם משל ע"ז היא מותרת והמוציא שלהבת ברה"ר כנון

גליון הש"ס

תוס' ד"ה משום וכו' ות"ל עיין נר"מ פ"ו מ"ג דשביעית:

א) גמרא והא תניא ר' יהודה אומר מים ומלח בטלים בין בעיסה בין בקדרה · נ"ל ר"י פוטר בין במים דאדייה ארויי. אבל אם הוציא שלהבת בקיסם שהוא חתיכת עץ אע"פ דליכא בהאי עץ שיעור כדי לבשל ביצה קלה או שבא משהא בחספא פחות ממה שראוי לתתו בין פצים לחבירו או פתילה דולקת וכיוצא באלו חייב ואינו פטור בשלהבת א"א בזמן דאדייה ארויי כמו שפירשתי למעלה: **כתני'** בור של יחיד כרגלי. ורמינהו נהרות המושכין ומעינות הנובעין כרגלי כל אדם ואי"ל אתמא [של] יחיד וקתני כרגלי כל אדם וא"ל רב נחמן לרבא מתניתין במכונסין כגון מי נשמתא בהן *) הנובעין בדיותיות וכיוצא בהן *) אלא אנשי העיר כרגלי אנשי אותה העיר ושל עולי בבל כרגלי הממלא · איתיבר מילא מים מבור של עולי בבל ונתנם לחבירו רב נחמן אומר כרגלי מי שנתמלאו לו קסבר בירא דשותפי הוא ולא הפקירוהו בני הגולה אלא נתנוהו לכל ישראל שיהיו שותפין בו וכשאמר זה לחבירו למלאות לו מחלקו והלך בשליחותו נעשה שלוחו ואין זה מגביה מליאה לחברו לא קנה רב אשי סבר בירא דספקרא הוא הגולה אלא נתנוהו לכל ישראל שיהיו שותפין בו וכשאמר זה לחבירו למלאות לו מחלקו והלך בשליחותו נעשה שלוחו ואין זה מגביה מליאה לחברו לא קנה רב נחמן אמר ראובן לשמעון הריני עליך חרם המודר אסור · מי שהוטל עליו הנדר אסור ליהנות מזה שנדר הנדר דה"ק ממוני עליך הקדש: הרי

*) נ"ל אכל מים המוכנין כו'.

שמעון

א) נמרא והא תניא ר' יהודה אומר מים ומלח בטלים בין בעיסה בין בקדרה · נ"ל ר"י פוטר בין במים ודין נמלח כך גרסת הרמ"ל וזו היתה גרסה רש"י בד"ה ואין בטלין וכו' · ודו"ק: